

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 184

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 31 januari 2020

MATTHIAS DIEPENDAELE

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale woningen - Installatie hernieuwbare energie op daken

Op 21 april 2018 keurde het Vlaams Parlement het voorstel van decreet goed waarin sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) kunnen investeren in hernieuwbare energie. Voor vele huurders die in een preciaire situatie zitten is dat een goede zaak. Hun uitgaven voor energie zullen dalen. De kosten voor die investering kunnen verrekend worden in de huurprijs. Op die manier worden de SHM's gestimuleerd om te investeren in hernieuwbare energie.

Zo recupereren sociale huisvestingsmaatschappijen een deel van de investeringskosten. De vergoeding die wordt gevraagd aan de sociale huurder mag in geen geval hoger zijn dan de kostprijs van de installatie voor hernieuwbare energie, maar ook niet hoger dan de energiekosten die de huurder uitspaart.

Tot nu toe richtte men zich vooral op de installatie van zonneboilers. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 308 van 5 april 2019 antwoordde toenmalig minister Homans: "Het decreet van 21 april 2018 maakte het mogelijk om een vergoeding te vragen aan de sociale huurders voor de geproduceerde hernieuwbare energie die geleverd wordt maar de Vlaamse regering moest wel nog de berekeningswijze van die vergoeding vaststellen. In uitvoering van dit decreet keurde de Vlaamse regering op 3 mei 2019 het besluit definitief goed dat deze berekeningswijze vaststelt. Dit besluit zal vooral bijdragen tot de installatie van zonnepanelen op het bestaand sociaal huurpatrimonium."

1. Hoeveel sociale woningen genoten in 2019 van een of andere vorm van hernieuwbare energie (zonnepanelen, zonneboiler, ...)? Graag een overzicht voor dat jaar en opdeling naar provincie en soort hernieuwbare energie.
 2. Is er een visie op het aantal te installeren vormen van hernieuwbare energie in 2020? Graag overzicht en opdeling naar provincie en soort hernieuwbare energie.
 3. Hoe ziet de minister de evolutie van de laatste 3 jaren?
 4. Het besluit van 3 mei 2019 werd goedgekeurd.
Hoeveel sociale woningen werden hierdoor voorzien van hernieuwbare energie?
 5. Op welke manier zal de minister het gebruik/de installatie van hernieuwbare energie binnen de sociale huisvesting (nog meer) aanmoedigen?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (325), Matthias Diependaele (184)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 184 van 31 januari 2020

van **ROBRECHT BOTUYNE**

1. De focus op hernieuwbare energie binnen sociale huisvesting lag vooral op zonneboilers. In onderstaand overzicht vindt u het aantal zonneboilers per provincie.

AANTAL ZONNEBOILERS SOCIAAL HUURPATRIMONIUM						
JAAR	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
2019	3.422	720	1.260	1.214	627	7.243

Op basis van de gegevens uit de VMSW-toepassing Woningkenmerken werden tot op heden 619 woningen met een (individuele) PV-installatie gemeld waarvoor het forfait PV wordt berekend. Gezien de recente inwerkingtreding zijn deze cijfers wellicht nog onvolledig.

Daarnaast zijn er nog bijkomende PV-installaties op gebouwen waarvan de opbrengst collectief wordt benut o.a. voor de aandrijving van liften. Deze zijn niet opgenomen in de cijfers want zij vallen niet onder het toepassingsgebied van de voornoemde regeling rond het PV-forfait.

AANTAL PV-INSTALLATIES SOCIAAL HUURPATRIMONIUM						
JAAR	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
2019	37	78	271	155	78	619

Wat het aantal warmtepompen in het huurpatrimonium betreft, is er voorlopig geen inventaris beschikbaar. Op basis van voormelde prijsplafondberekeningen werden er in de periode 2018-2019 271 woningen opgeleverd waarvan de warmtebehoefte voor ruimteverwarming al dan niet gecombineerd met sanitair warm water, geheel of gedeeltelijk wordt gedekt d.m.v. een warmtepomp. In realiteit zullen er al iets meer warmtepompen in gebruik zijn.

AANTAL WARMTEPOMPEN (opleveringen 2018-2019)						
JAAR	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
2019	66		133		72	271

2. In onderstaande tabel worden de in de prijsplafondberekeningen opgenomen posten voor hernieuwbare energie weergegeven voor projecten die gegund zijn en momenteel in uitvoering zijn of binnenkort gaan). De meeste van deze woningen zullen in de loop van 2020 en 2021 worden opgeleverd.

Gegunde projecten (in uitvoering, inclusief totaalrenovaties, exclusief CBO)						
HERNIEUWBAAR	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
zonneboiler	1.028	295	418	407	135	2.283
PV-Installatie	215	226	68	243	73	825
warmtepomp	96		12	11	30	149

3. Tot nu lag de focus bij de SHM's vooral op de installatie van zonneboilers. Ook in 2019 kon nog een toename van het aantal zonneboilers vastgesteld worden. Dit is mede een gevolg van getrapt verstrengde EPB-eisen om een minimum uit 1 of meerdere hernieuwbare bronnen te halen. Dit kon bv. door de voorziening van een zonneboiler. Zonneboilers worden vooral geïnstalleerd bij eengezinswoningen en in beperktere mate onder de vorm van een collectieve installatie bij appartementsgebouwen. Bij een appartement, een typisch zeer compacte wooneenheid, kan men immers vaak gemakkelijker voldoen door geen hernieuwbare energie op te nemen, maar te voldoen aan een 10% strengere E-peil.

Er tekent zich echter langzaam een verschuiving af naar meer PV-installaties en warmtepompen, die in de toekomst vermoedelijk verder zal toenemen. Sinds eind 2017 zijn er immers in prijsforfaits voorzien in de berekening van het maximaal subsidieerbaar prijsplafond voor zowel PV-installaties als warmtepompen waardoor de meerkosten beleenbaar zijn via de gunstige FS3-financiering. Bovendien is er voor zonnepanelen de incentive via het PV-forfait waarbij huurders een vergoeding betalen. Voor investeringen in zonneboilers en het noodzakelijke onderhoud ervan staan er momenteel geen hogere huurinkomsten voor een SHM tegenover.

Verder staat in het regeerakkoord dat in nieuwe grote verkavelingen en grote appartementsgebouwen woningen of gebouwen enkel nog kunnen aansluiten op aardgas voor collectieve verwarming via warmtekrachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbaar energiesysteem als hoofdverwarming. Hierdoor zullen nieuwe woningen voor hun energievraag voor verwarming in de toekomst wellicht meer beroep gaan doen op een warmtepomp gecombineerd met een PV-installatie om het verhoogde elektriciteitsverbruik te compenseren.

4. Door de implementatie van het decreet wordt vooral een sterke toename van de toepassing van hernieuwbare energie verwacht binnen het bestaande patrimonium naast de (nieuwbouw)woningen in het kader van EPB (met specifieke eis rond hernieuwbare energie of met het oog op een BEN-niveau).

Tot op heden werden nog geen specifieke projecten uitgevoerd doordat de sector zich verenigt in een collectieve aanpak. Zo streeft de sector met het zogenaamde ASTER-project, gesteund door de Europese Commissie en de Europese Investeringsbank, naar een grootschalige uitrol van PV-installaties op daken van bestaande sociale woningen. Verdere implementatie en concrete realisaties worden pas later dit jaar verwacht.

5. Specifiek voor het aanmoedigen van hernieuwbare energie, zal sociale huisvesting zich inschrijven in de brede doelstellingen, prioriteiten en maatregelen die binnen het Klimaatplan gelegd zullen worden. Waar mogelijk zal telkens geëvalueerd worden of de context van sociale huisvesting, waarbij het eigenaarschap van verschillende residentiële woningen in één hand ligt, een opportuniteit of meerwaarde biedt om specifieke initiatieven te nemen.